

Inleiding

Deze lesweek leert u “The Entertainer” spelen van Scott Joplin. Dit bekende nummer herkent u ongetwijfeld en zal u helpen beter tempo en ritme te houden, iets wat essentieel is als u goed wil leren pianospelen.

Bekijk eerst de video: “Het Notenschrift – The Entertainer (Joplin)”

Hoofdstuk 1 - Toelichting bladmuziek

Het muziekstuk van deze week is een stuk langer dan u gewend bent in voorgaande weken. Hierdoor zult u ook beter noten leren lezen, omdat u simpelweg niet het hele nummer kunt onthouden en dus aangewezen bent op de muzieknotatie.

Muzieknoten lezen

U zult merken dat naarmate u “The Entertainer” beter leert spelen, u op een gegeven moment niet zozeer de exacte noten leest van het bladmuziek, maar dat dit meer een geheugensteun is van waar u zich bevindt in het nummer. Immers, muzieknoten hoog op de notenbalk zijn hoge tonen en muzieknoten laag op de notenbalk zijn lage tonen. Op die manier kunt u op een hele vloeiende wijze dit muziekstuk aaneengesloten spelen, zonder pauze te hoeven nemen omdat u even niet meer weet welke muzieknoot voor welke toets staat. Het spelen van een nummer bestaat dan ook deels uit herinnering (ik weet hoe ik het nummer moet spelen) en deels uit het lezen van muzieknoten (welk gedeelte moet ik nu ook alweer spelen?). Uiteraard zit u pas op dit niveau na vele malen oefenen en bestuderen (in delen) van het muziekstuk.

Tekens en aanduidingen

Alvorens dit muziekstuk te gaan spelen, gaan we het eerst bestuderen op tekens en aanduidingen.

Tempo

Voor het nummer staat er de aanduiding presto, wat iets zegt over het tempo. Als we terugkijken naar het overzicht die in de vorige lesweek is gegeven, kunnen we zien dat presto een zeer snel tempo is met waardes tussen de 168 en 192 tellen per minuut.

Hard en zacht spelen

Op het bladmuziek zijn ook weer afkortingen te vinden over hoe sterk of hoe zacht het gespeeld moet worden. Het valt op dat er een constante afwisseling is tussen "p" en "f", wat uiteraard staat voor piano (zacht) en forte (sterk).

Staccato en legato

Verder dient er veel staccato en legato gespeeld te worden. Er is geleerd dat staccato te herkennen is aan de stipjes onder of boven de muzieknoten. In dat geval dient deze toets (of toetsen) extra kort aangeslagen te worden, zodat er een stilte hoorbaar is voordat de volgende toets weer aangeslagen wordt. Ook moet er in dit muziekstuk legato gespeeld worden, wat te herkennen is aan de legatobogen. De toetsen verbonden door deze bogen moeten klinken als één geheel alsof ze naadloos aaneen zijn gelast. Soms komt het voor dat twee dezelfde muzieknoten achter elkaar zijn verbonden door een legatoboog: deze vormen dus samen één noot (en worden niet tweemaal aangeslagen, maar slechts één keer). Dit alles gebeurt zonder het tempo te wijzigen.

Herhaling

In dit nummer wordt tweemaal een verschillend gedeelte van het muziekstuk herhaald. Om nu aan te geven welk stuk wanneer moet worden herhaald en wanneer het nummer is afgelopen, zijn hiervoor aanduidingen en tekens bedacht.

In eerste instantie is het belangrijk om te weten dat u altijd eerst eenmaal het gehele nummer doorspeelt. Helemaal op het einde van het muziekstuk staat de aanduiding *D.S.al fine* wat betekent dat u het gedeelte herhaalt vanaf het woord *fine* (maat 21). Hier is ook een dubbele maatstreep weergegeven, vanaf waar de herhaling start.

Als u dan voor de tweede maal aan het einde bent gekomen, herhaalt u wat het laatste gedeelte zal worden voor dit muziekstuk. U begint de herhaling bij het *D.S. al coda* teken dat er zo uit ziet: . Dit teken geeft aan dat dit het slotstuk betreft en speelt u tot aan de eerst volgende dubbele maatstreep wat in dit geval tot aan met de 20^e maat is.

Noten tegelijkertijd

In "The Entertainer" komen ook de volgende twee muzieknoten voor. Deze twee toetsen dienen tegelijkertijd aangeslagen te worden, maar staan vlak achter elkaar genoteerd omdat anders de afzonderlijke muzieknoten niet meer zichtbaar zijn.

Oefening 1

Speel het muziekstuk "The Entertainer" van Scott Joplin, rekening houdend met alle verschillende tekens en aanduidingen.

Tip: Als u door de bomen het bos niet meer ziet, verdeel het nummer dan in stukjes. Begin door bij elke muziknoot de juiste toets te zoeken en probeer het muziekstuk per gedeelte onder de knie te krijgen. Pas als dit lukt kunt u kijken naar alle tekens en aanduidingen: moet ik het harder of juist zachter spelen? Moet ik sneller of juist langzamer gaan en houd ik wel het juiste tempo aan? Of speel ik per ongeluk een toets te lang of te kort, of houd ik geen rust wanneer dit wel zou moeten?

The Entertainer – Scott Joplin (1868 – 1917)

Presto

The image displays a musical score for 'The Swan' by Camille Saint-Saëns, specifically measures 1 through 14. The score is written for piano in 4/4 time. It features a treble and bass staff. The melody is primarily in the treble staff, with the bass staff providing harmonic support. The score includes dynamic markings such as *f* (forte) and *p* (piano), and articulation like slurs and fingerings. A repeat sign is present at the end of measure 14. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4.

15

f

19

fine

1

22

1 3 1

25

28

31

34

D.S.al fine